

De emissie inventaris van:

2017-1

Dit document is opgesteld volgens ISO 14064-1

AMK Inventis
Rogier Witteveen

19 juni 2018
Versie 5
Definitief

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
2 De organisatie.....	4
2.1 Verantwoordelijke.....	4
3 De rapportage periode.....	4
4 Organisatorische grenzen.....	4
5 Operationele grenzen	5
5.1 Klein of groot bedrijf	6
6 De directe en indirecte GHG emissies 2017-1	7
6.1 Onderverdeling naar kantoren en projecten	8
6.2 Onderverdeling elektra.....	8
6.3 Onderverdeling gas	9
6.4 Onderverdeling brandstofverbruik auto tankpas, auto privé en dieselolie	9
6.5 Verbranding biomassa	9
6.6 GHG verwijderingen	9
6.7 Uitzonderingen	9
6.8 Ketenanalyse	9
7 Methoden.....	9
8 Emissiefactoren	10
9 Onzekerheden	11
10 Rapportage volgens NEN-ISO 14064-1	11
11 Uitstoot projecten met gunningvoordeel.....	11

1 Inleiding

Jansma Drachten B.V, hierna te noemen Jansma, heeft de overheid als belangrijke opdrachtgever. De overheid gebruikt steeds vaker de CO₂ prestatieladder als selectiecriteria bij haar leveranciers. De overheid probeert hiermee haar leveranciers uit te dagen en te stimuleren om de eigen CO₂ uitstoot te kennen en te reduceren. Sinds 16 maart 2011 heeft de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen het beheer en eigenaarschap van de CO₂-Prestatieladder overgenomen van ProRail.

De CO₂ prestatieladder kent 4 invalshoeken:

- A. Inzicht in eigen CO₂ uitstoot
- B. CO₂ reductie (de reductie ambities van het bedrijf)
- C. Transparantie (op welke wijze het bedrijf naar buiten communiceert)
- D. Deelname aan initiatieven om CO₂ te reduceren

Deze 4 invalshoeken zijn verdeeld in 5 verschillende niveaus, dit zijn de niveaus 1 t/m 5.

In dit rapport wordt de emissie inventaris van Jansma weergegeven van het jaar 2017-1. Dit rapport is een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitstoot van broeikasgassen, ook wel GHG emissies (the Green House Protocol). Tevens geeft dit rapport inzicht in de herkomst van de GHG emissies, met daarin de verdeling naar directe en indirecte GHG emissies.

Dit rapport is een verantwoording van onderdeel 3.A.1/ 3.C.1 / 5.B.2 uit de CO₂ prestatieladder 3.0. Het is uitgevoerd conform ISO 14064-1 Greenhouse gases part 1, paragraaf 7.3.1 van deze norm.

Energiebeleid:

Het energie beleid van ons is erop gericht dat activiteiten die wij dagelijks voor onze klanten doen op een milieuvriendelijke, effectieve, efficiënte en economische wijze worden uitgevoerd. Het uitgangspunt is dat op elk moment kan worden voldaan aan de met de klant overeengekomen eisen en zijn verwachtingen. Tijdens onze werkzaamheden willen we, voor zover als mogelijk, geen energie onnodig verspillen.

2 De organisatie

Jansma, ontstaan uit Jansma Wegen en Milieu en Jansma Bouw en Beton, heeft zich gespecialiseerd in alle voorkomende grond-, weg- en waterbouwkundige werken alsmede bouwkundige werkzaamheden. Jansma vond zijn oorsprong medio 1920 in de grond- en zandhandel. In de loop der jaren is het uitgegroeid tot een zeer veelzijdige en moderne onderneming met ca. 55 vaste, goed gemotiveerde en opgeleide vakmensen. Om in te spelen op het besef dat het milieu essentieel is voor de toekomst, heeft Jansma zich, naast de grond-, weg- en waterbouw, ook op het gebied van milieutechniek gespecialiseerd. Het werkgebied, waarin de verschillende disciplines hun uitvoering vinden, is ruim en beslaat geheel Noord-Nederland.

2.1 Verantwoordelijke

De verantwoordelijke voor de CO₂ prestatieladder is voor Jansma te Drachten de heer. K. Visser de CO₂ coördinator.

3 De rapportage periode

Deze inventaris van de GHG emissies voor Jansma geldt als basisjaar. Waarbij het boekjaar 2017-1 van Jansma loopt van 01-03 tot 01-03.

4 Organisatorische grenzen

Bij het bepalen van de organisatorische grenzen is uitgegaan van de financiële meerderheidscontrole die Jansma kan uitoefenen op de andere BV's in de holding.

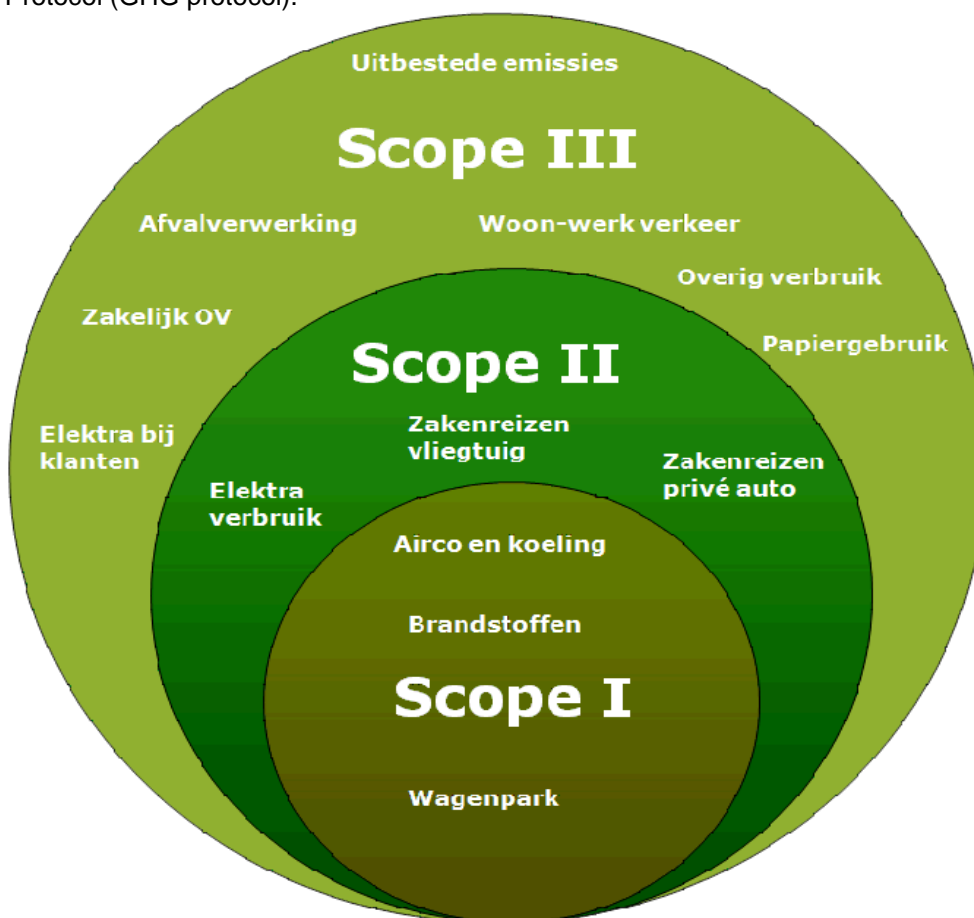
Om deze organisatorische grenzen te bepalen is uitgegaan van het handboek van de CO₂ prestatieladder 3.0. Volgens methode 2, de laterale methode is inzichtelijk gemaakt dat er zich geen C-aanbieders onder de A-aanbieders bevinden.

De uitwerking van de organisatorische grenzen is weergegeven in het document “organisatorische grenzen”. Naar aanleiding van de laterale methode zal Jansma Drachten B.V. worden gecertificeerd voor de CO₂-prestatieladder.

Er zijn geen wijzigingen geweest in de organisatorische grens van Jansma Drachten B.V.

5 Operationele grenzen

Om de scope duidelijk af te bakenen is gebruik gemaakt van de scope-indeling van het Green House Protocol (GHG protocol).

Scope indeling volgens het GHG protocol

Conform het GHG-protocol wordt onderscheid gemaakt tussen 3 bronnen van emissies (scopes). Deze 3 bronnen kunnen onderverdeeld worden in 2 categorieën, dit zijn indirecte en directe emissies.

- Scope 1: De directe emissies. De door de eigen organisatie gebruikte gassen en brandstoffen, van bijvoorbeeld machines en wagenpark.
- Scope 2: De indirecte emissies. Dit zijn de emissies die ontstaan zijn door de opwekking van elektriciteit en die gebruikt worden door de eigen onderneming. Volgens de CO₂ prestatieladder vallen “de eigen auto zakelijk gebruik” en “de zakelijke vliegtuig kilometers” ook onder deze scope. Het GHG protocol schrijft deze twee toe aan de scope 3.

- Scope 3: De overige indirecte emissies. Deze emissies zijn een gevolg van bronnen die geen eigendom zijn van het bedrijf zelf. Hier vallen bijvoorbeeld onder, verkeer, productie van aangekochte materialen en transport van de aangekochte materialen.

Voor Jansma zijn deze scopes als volgt ingevuld:

Scope 1

Brandstof verbruik van het eigen wagenpark en het materieel (benzine, diesel en LPG).
Verwarming van de kantoren.

Scope 2

Elektriciteit verbruik op kantoor, werkplaatsen en projecten.
Brandstof verbruik van zakelijke kilometers in privéauto's.

Scope 3

Brandstof verbruik woon- werk verkeer privéauto's.
De ketenanalyses die door Jansma inzichtelijk zijn gemaakt zijn van asfalt en vulzand de ketenanalyse van asfalt wordt jaarlijks beoordeeld (zie paragraaf 6.8).

5.1 Klein of groot bedrijf

Een belangrijk onderdeel van de CO₂ prestatieladder is de bepaling klein, middelgroot en groot bedrijf. Deze bepaling wordt gemaakt aan de hand van de totale uitstoot van GHG-emissies uit scope 1 en 2 van Jansma Drachten.

In het handboek CO₂ prestatieladder 3.0 staat: *De totale CO₂ uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal 500 ton per jaar en de totale CO₂ uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal 2.000 ton per jaar.*

De totale uitstoot over het boekjaar 2016 bedroeg voor Jansma Drachten totaal 339,58. Aangezien dit minder is dan het maximum dat gesteld is voor de bedrijfsruimten, is hierbij aangegeven dat Jansma opnieuw valt binnen de categorie "klein bedrijf".

Door bovenstaande vast te stellen krijgt Jansma vrijstelling voor de volgende regels: 5.A.2-2, 5.A.3, 4.C, 5.C, 4.D en 5.D.

6 De directe en indirecte GHG emissies 2017-1

De totale directe en indirecte GHG emissies van Jansma, over de periode 2017-1 bedroegen 204,94 ton CO₂.

Onderverdeeld naar scope 1 en 2:

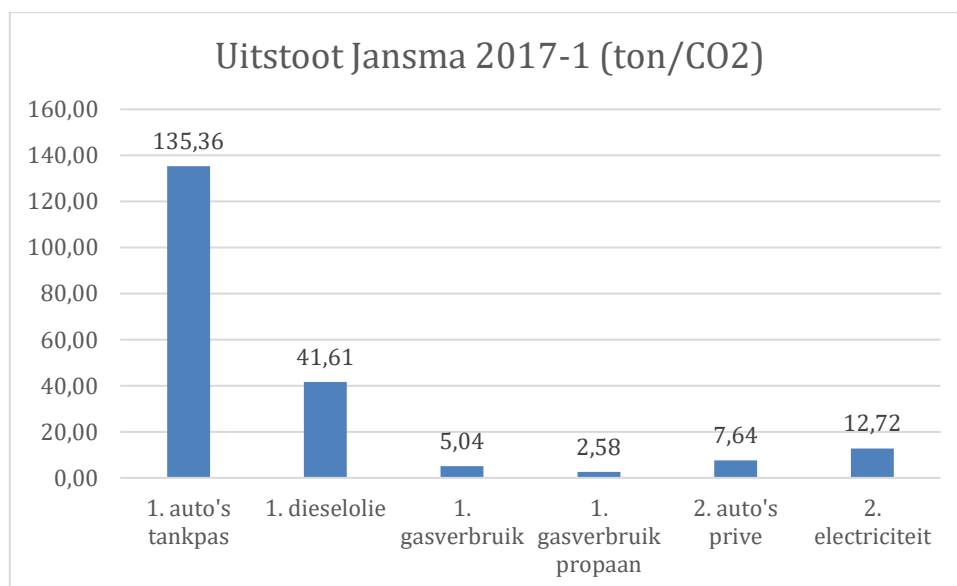
Scope 1: 184,58 ton CO₂
 Scope 2: 20,36 ton CO₂

Om de komende jaren een goede vergelijking te kunnen maken is gekozen om totale GHG emissies in verhouding te zetten tot het aantal medewerkers en de eigen productiewaarde, deze vergelijkingen zijn in een ander document opgenomen.

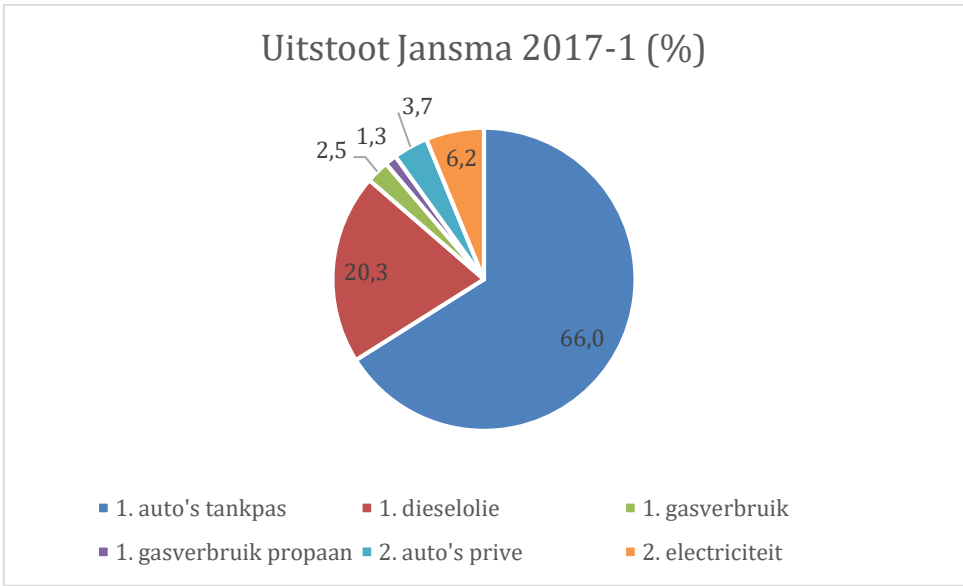
De verdeling van de emissies over de verschillende scopes wordt weergegeven in de onderstaande tabellen en grafieken.

Totaal Jansma Drachten B.V.	
1. auto's tankpas	116,13
1. dieselolie	41,61
1. aardgasverbruik	5,04
1. gasverbruik propaan	2,58
2. auto's privé	7,64
2. elektriciteit	12,72
Totalen	204,94

Tabel 1: CO₂ emissies onderverdeeld in scope 1 en 2

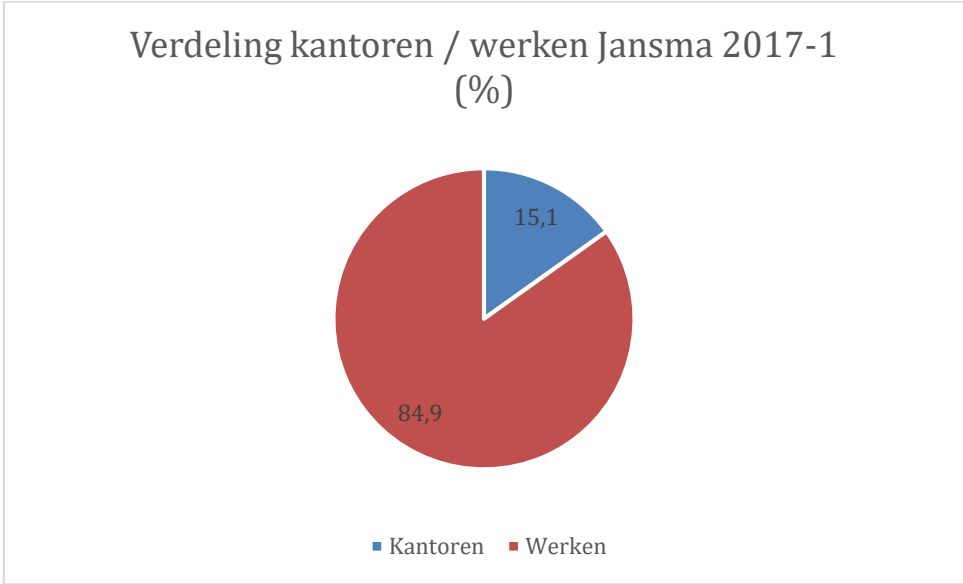
Grafiek 1 CO₂-uitstoot in tonnen

Grafiek 2 CO2-uitstoot in percentages

6.1 Onderverdeling naar kantoren en projecten

Voor Jansma geldt dat 15,1% van de CO₂-uitstoot is toe te schrijven is aan de kantoren en 84,9% aan de projecten.

Grafiek 3 CO2-uitstoot kantoren en werken in percentages

6.2 Onderverdeling elektra

Het elektra verbruik, toe te schrijven aan scope 2, is voor 2017-1 6,2% van de totale CO₂ uitstoot.

6.3 Onderverdeling gas

Het aardgas verbruik van Jansma voor het verwarmen van het kantoor de werkplaatsen en de projecten bestond voor 2,5% van het totaal CO₂-uitstoot. Zie grafiek 2.

6.4 Onderverdeling brandstofverbruik auto tankpas, auto privé en dieselolie

Het brandstof verbruik van Jansma verdeeld over: auto tankpas 66,0%, auto privé 3,7% en dieselolie 20,3% van de totale CO₂-uitstoot. Voor de CO₂-uitstoot van de groep auto privé geldt dat dit valt onder de scope 2. Zie grafiek 2.

6.5 Verbranding biomassa

De verbranding van biomassa vond in 2017-1 binnen scope 1 en 2 niet plaats bij Jansma.

6.6 GHG verwijderingen

Broeikasverwijdering d.m.v. binding van CO₂ heeft niet plaats gevonden bij Jansma in 2017-1.

6.7 Uitzonderingen

In de periode van deze emissie inventaris is er geen onderhoud aan de airco's geweest. De airco's die aanwezig zijn hebben een gesloten systeem. Het is niet inzichtelijk of er enig koelmiddel is gelekt uit het systeem. Deze uitstoot zal minimaal zijn.

Vliegreizen voor zakelijke doeleinden vallen onder de CO₂ Footprint, door Jansma zijn in 2017 geen zakelijke vliegkilometers gemaakt.

6.8 Ketenanalyse

De gekozen GHG genererende analyse is: asfalt. Op basis van de ketenanalyses zijn reductie doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen zijn beschreven in het document "reductie doelstellingen scope 3". Dit document is te downloaden via de website van Jansma.

De hoeveelheid CO₂ uitstoot van asfalt wordt jaarlijks beoordeeld in deze emissie inventaris.

soort	Hoeveelheid verwerkt in ton	Ton CO ₂ Uitstoot per ton asfalt	Ton CO ₂ uitstoot
Gewoon asfalt	23694	0,0417	988,0
Lynpave asfalt	2148	0,0396	85,1
totaal	25842	-	1073,1

7 Methoden

Voor het bepalen van de GHG emissies van Jansma is gebruik gemaakt van verschillende data. Voor het verbruik van brandstof is gebruik gemaakt van de overzichten van de tankpassen, het verbruik van de dieselolie is overgenomen van de facturen. Het elektra en aardgas verbruik wordt overgenomen van de eind afrekeningen. Al deze verbruiken zijn omgerekend naar de GHG emissies met behulp van de conversiefactoren van de CO₂ prestatieladder.

De nieuwe vestiging van Jansma in Leeuwarden is tijdens de bouw ingericht met een hoeveelheid zonnepanelen. Het eigen energieverbruik van het pand is meegenomen in de emissie inventaris. Het huidige systeem heeft tevens een hoeveelheid kWh geleverd aan het stroomnet, deze hoeveelheid is buiten beschouwing gelaten.

Deze emissie- inventaris van Jansma, is niet geverifieerd door een door de SKAO geaccrediteerde CI.

8 Emissiefactoren

Voor deze emissie inventaris van de CO₂-uitstoot van Jansma, zijn de verschillende emissiefactoren van de CO₂-prestatieladder 3.0 gebruikt te vinden op www.co2emissiefactoren.nl beoordeeld in november 2017.

9 Onzekerheden

Alle resultaten moeten altijd geïnterpreteerd worden met een bepaalde onzekerheidsmarge, maar op basis van de gegevens zoals in dit rapport weergegeven kunnen we stellen dat deze marges klein zijn.

1. Er is een verdeelsleutel gebruikt voor het energie verbruik van de werkplaats en de kantoren. In de werkplaats bevindt zich namelijk geen afzonderlijke gasmeter en elektriciteitsmeter.

10 Rapportage volgens NEN-ISO 14064-1

ISO 14064-1	§ 7.3	Beschrijving	Hoofdstuk in dit rapport
	a	description of the reporting organization	2
	b	person responsible	2.1
	c	reporting period covered	3
4.1	d	Organizational boundaries	4
4.2.2	e	Direct GHG emissions	6
4.2.2	f	Combustion of biomass	6.5
4.2.2	g	GHG removals	6.6
4.3.1	h	Exclusions	6.7
4.2.3	i	Indirecte GHG emissions	6
5.3.1	j	Base year	3
	k	Changes of recalculations	3
4.3.3	l	Methodologies	7
	m	Changes of methodologies	6.7
4.3.5	n	Emissions or removal factors used	8
5.4	o	uncertainties	9
	p	Statement in accordance with ISO 14064	10
	q	Statement of describing	7

11 Uitstoot projecten met gunningvoordeel

Jansma heeft in de afgelopen periode 2 werken gestart waarop gunningvoordeel is behaald. Het gaat hier om de volgende projecten:

- Reconstructie de Lier, de Steven en de Meerpaal (1630) gestart in week 34.
- Ring Zuid Groningen (1627) gestart in week 36.

naam project	energiestroom	Uitstoot ton CO2
Reconstructie de Lier, de Steven en de Meerpaal (1630)	Diesel auto's	0,02
	Auto's privé	0,90
Ring Zuid Groningen (1627)*	Diesel auto's	0,19
	Auto's privé	18,82
	CO2-projectdossier (2016)	1,48
	CO2-projectdossier (2017 Q1/Q2)	2,61
Totaal		24,02

* De uitstoot van het project Ring Zuid Groningen betreft de eigen uitstoot. Daarnaast is een deel van de uitstoot meegenomen in de CO2-projectdossiers. Voor Jansma is vastgesteld dat dit 5% van het project betreft.